

Registerblad

Datum: Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07

Område av riksintresse för naturvård i Skåne län

Områdesnummer: N 31

Områdesnamn: Ballran

Kommun: Hässleholms kommun

Kartblad:

Topografisk karta: 033; 3D Kristianstad SV

Ekonomisk karta: 03314; 3Dle Äsphult

Area: 4 ha

Naturgeografisk region: 8 Nordöstkånes skogslandskap

Regionindelning för sjöar

och vattendrag: Avrinningsområde 88, Helge å

Agrara kulturlandskaps-

regioner: 2 Sydsvenska odlingsbygderna

Landskapsformer,
terrängformer/
områdestyper i kust-
och havsområden:

Slätt med lägre relativ höjd än 20 m, vulkaniska former, kraterformer

Riksvärde

Geovetenskap	Vulkanrest, basaltkupp	
--------------	------------------------	--

Värdeomdöme

Basaltkupp.

Huvudkriterier

E.

Förutsättningar för bevarande

- Schaktning, täkt, tippning mm påverkar formationen negativt.

Säkerställande

Områdets huvuddrag

Större basaltförekomster i form av s k kupper (rester av vulkankratrar) förekommer på ett 50-tal platser i Skåne län. Kupperna är huvudsakligen belägna inom ett begränsat område i centrala Skåne.

Basaltförekomsterna har vanligen formen av runda eller långsträckta kullar s k kupper.

I anslutning till flera basaltkupper har i samband med landisens avsmältning bildats en moränsvans, drumlin, i lä av basaltkuppen. Då vulkanen bildades och basalten trängde upp genom jordskorpan bildades runt utbrottskanalen tuffkägglor. Tuff är en porös bergart, som består av fin aska och klumpar, s k vulkaniska bomber. Denna lösare bergart har sedermera till största delen eroderats bort och nu återstår endast den hårdare och mot erosion motståndskraftigare basalten. De nuvarande basaltkupperna utgör alltså endast rester av vulkanernas kärnpartier utbrottskanaler.

De för Sverige unika basaltkupperna bildades troligen under två skilda vulkaniska aktivitetsperioder, dels för 130-170 milj år sedan, dels för 80-100 milj år sedan.

Basalten ger vid vittring upphov till en bördig vittringsjord, vilket medför särskilt gynnsamma betingelser för en rik flora.

Anmärkningar

Referenser

Naturvårdsplan för Skåne, länsstyrelsen 1975